

Openbaar lichaam Sint Eustatius
Government Guesthouse
Fort Oranjestraat 7
Tel: +599 3182552
govsec@statiagov.com

Openbaar lichaam Saba
Power Street 1, The Bottom
Saba, Caribisch Nederland
Tel: +599 416 3311/3312/3313
BCSaba@sabagov.nl

PER EMAIL: [redacted]@minvws.nl; [redacted]@minvws.nl; [redacted]@minvws.nl;
[redacted]@rijksdienstcn.com; [redacted]@rijksdienstcn.com; juridischcluster.kr@minbzk.nl;

Aan: Minister De Jonge van Volksgezondheid Welzijn en Sport
Minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid
Minister Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum: 2 juni 2020
Onderwerp: consultatie tijdelijke wet maatregelen Covid19

Nummers: Saba 38910 St. Eustatius

Geachte Ministers,

Op 28 mei is bovengenoemde tijdelijke wet bij onze besturen aangeboden ter consultatie. Wij reageren daar gezamenlijk op via deze brief.

Noodzaak tijdelijke Covid19 wet ook op Caribisch Nederland

Kort samengevat is het doel van deze tijdelijke wet om een democratisch ingebedde wettelijke basis voor de maatregelen te scheppen inzake Covid19 die tot nu toe via noodverordeningen zijn genomen door de Voorzitters van de Veiligheidsregio's, de Gezaghebbers en de Regeringscommissaris. Wij onderschrijven het belang van de democratische inbedding van de (maatregelen uit de) noodverordeningen, ook op Caribisch Nederland.

Verschillende opzet tussen Caribisch NL en Europees NL

Allereerst hebben de eilanden verheugd kennisgenomen van de hoofdlijn van deze tijdelijke wet, waarbij er ruimte wordt geboden voor differentiatie omdat dit nodig kan zijn voor bestrijding van Covid19. We onderschrijven het belang van differentiatie ten opzichte van Europees Nederland, net zoals de ruimte die nodig zal zijn voor lokaal maatwerk ten opzichte van de eilanden onderling.

Om nader in te gaan op het eerste punt. De samenwerking tot nu toe tussen de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Caribisch Nederland verschilt ten opzichte van hoe de Minister heeft samengewerkt met de Voorzitters van de Veiligheidsregio's in Europees Nederland. In Europees Nederland heeft de Minister namelijk door de afgelopen maanden heen aanwijzingen gegeven aan de Voorzitters van de veiligheidsregio's. In felte waren de noodverordeningen in Europees Nederland dus al inhoudelijk in lijn met de aanwijzingen van de Minister.

Op Caribisch Nederland hebben de Gezaghebbers en de Regeringscommissaris een veel centralere rol vervuld. De Minister van VWS heeft tot nu toe geen aanwijzingen gegeven aan de Gezaghebbers en aan de Regeringscommissaris zoals hij dat heeft gedaan aan de Voorzitters van de Veiligheidsregio's in Europees Nederland.

Elke Gezaghebber vervult feitelijk een vergelijkbare rol als voorzitter van zijn eigen "veiligheidsregio". In de huidige wet publieke gezondheid wordt de gezaghebber ook als zodanig gezien. De openbare gezondheidsdiensten op Caribisch Nederland zijn onderdeel van de regio brede overlegstructuur met Aruba, Curacao en Sint-Maarten en met het Rijksinstituut Volksgezondheid en Milieu (RIVM). De noodverordeningen die zijn genomen op Caribisch Nederland door de Gezaghebbers en de Regeringscommissaris zijn het resultaat van soms dagelijkse overleggen van elk afzonderlijk eilandelijk outbreak management team (OMT) en eilandelijk beleidsteam (EBT) aan de hand van de epidemiologische situatie op het eiland op dat moment. Daar worden de adviezen van de RIVM en de situatie in de regio op dat moment continu in betrokken en meegenomen. Naar gelang de actuele situatie en inzichten kan per eiland snel geschakeld worden.

Zoveel mogelijk behouden van de huidige structuur

De hierboven omschreven samenwerking tussen het RIVM, de overige landen in het Caribisch gebied en het eilandelijke OMT gevolgd door noodverordeningen van de gezaghebbers en de regeringscommissaris is tot nu toe erg effectief gebleken in de strijd tegen Covid19 op Caribisch Nederland. Alle drie de eilanden hebben inmiddels geen positief geteste patiënten meer en medische capaciteit is niet overspoeld geraakt. De feitelijke bijzonderheden per eiland vragen om een andere aanpak dan in Europees Nederland. Ook relevant is dat Europees Nederland zich momenteel in een 'mitigation' fase bevindt en wij op Caribisch Nederland bevinden ons in een 'containment' fase.

Het insulaire karakter, de kleine oppervlakte en de bevolkingsomvang op onze eilanden maakt dat een bijzondere vorm van maatwerk nodig blijft om dat zo te behouden. De verschillende medische beperkingen op onze eilanden bestaan thans ook nog steeds. In de afgelopen maanden hebben we gezien hoeveel de noodverordeningen zowel onderling op Caribisch Nederland van elkaar verschillen, en hoeveel ze verschillen in vergelijking tot de noodverordeningen in Europees Nederland. Daar waar onze eilanden Saba en Sint-Eustatius, de situatie op buurland Sint-Maarten nauwgezet volgen, wordt op Bonaire vast meer gekeken naar de ontwikkelingen op de benedenwindse eilanden Curacao en Aruba.

Dit roept de vraag op of deze structuur nu voldoende geborgd is met de nieuwe tijdelijke wet Covid19 en via de onderliggende regelingen. Als men kijkt naar de omschrijving onder punt 1 van de Memorie van Toelichting bij deze tijdelijke wet, zien wij de hierboven omschreven structuur zoals hij momenteel bestaat op Caribisch Nederland niet terugkomen. In punt 1 van de Memorie van Toelichting staat immers dat de noodverordeningen ook op Caribisch Nederland ook zullen komen te vervallen bij invoering van deze tijdelijke wet en dat de Minister van VWS aanwijzingen zal geven zoals hij dat in Europees Nederland heeft gedaan aan de Voorzitters van de Veiligheidsregio's.

"In Caribisch Nederland gelden momenteel eveneens inperkende maatregelen om de verdere verspreiding van Covid19 te beperken. De wpg is van toepassing in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en het wetsvoorstel beoogt ook voor deze eilanden een juridische basis te bieden voor de nodige maatregelen voor de langere termijn. Waar in de toelichting gesproken wordt over de gemeenten gaat het derhalve evenzeer over de openbare lichamen. Momenteel zijn op de BES noodverordeningen van de voorzitters van de veiligheidsregio's, tevens gezaghebbers, van kracht. Het voorgestelde hoofdstuk zal tot gevolg hebben dat ook op Bonaire, Sint Eustatius en Saba de noodverordeningen ingetrokken zullen worden gelijktijdig met inwerkingtreding van dit wetsvoorstel."

Dit is een structuur waarin de Gezaghebbers, de Regeringscommissaris en de Minister tot nu toe nog niet in samengewerkt hebben. Het is de vraag of dit op dit moment haalbaar en wenselijk is. Dit betreft een tijdelijke wet en daarnaast zitten we thans nog middenin de crisis. Om die redenen pleiten wij ten eerste voor het behouden van de huidige structuur zoveel als mogelijk. Het vraagt veel van iedereen om de crisis structuur op dit moment in de pandemie te veranderen en de opschaling ook voor Caribisch Nederland op een wekelijkse basis per eiland via de Minister te regelen.

Voorstel

Ons voorstel is om binnen de gezette kaders van het huidige concept van de tijdelijke wet een delegatie mogelijkheid of mandaat mogelijkheid te scheppen aan de gezaghebbers en de regeringscommissaris. Dit kan bijvoorbeeld door de relevante bepalingen waarbij aan de Minister momenteel bepaalde bevoegdheden geattribueerd worden door de wetgever, een mogelijkheid opgenomen wordt van een verdere delegatie mogelijkheid of wellicht een mogelijkheid voor het geven van mandaat door opname van de bewoording "bij of krachtens ministeriele regeling" in plaats van enkel "bij ministeriele regeling". Dit scheidt een democratische inbedding en maakt tegelijk een ministeriele regeling mogelijk die de Gezaghebbers en de Regeringscommissaris het mandaat geeft dat ze nodig hebben om op hun eilanden slagvaardig verder op te kunnen treden tegen Covid19. Tevens zou dit voldoende recht doen aan het insulaire en bijzondere karakter op onze eilanden in de bestrijding van Covid19.

Tot slot danken we u voor de mogelijkheid tot consultatie. We vernemen graag van u binnen welk tijdspad dit traject verder voortgezet zal worden. Betreffende ons voorstel, denken onze ambtenaren graag mee aan de inhoud van de ministeriele regeling mocht u daarvoor kiezen.

Vertrouwend u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en in afwachting van uw reactie.

Hoogachtend,

De wnd. Eilandsecretaris van Sint Eustatius
Mevr. M. Dijkshoorn - Looes

De Regeringscommissaris van Sint Eustatius
Dhr. M. van Rijn

De Eilandsecretaris van Saba

De Gezaghebber van Saba